

<i>preek</i>	2 januari 2022 (jaarwisseling)
<i>thema</i>	Een nieuwe start
<i>tekst</i>	Lucas 2:21
liturgie:	Opwekking 797 (U roept ons samen als kerk van de Heer)
<i>votum en groet</i>	
<i>terugblik op 2021</i>	
<i>gebed</i>	
<i>preek deel 1</i>	
<i>lezen Lucas 2:21-24 en 39</i>	DNP Psalm 40:3,4 (Een offer of geschenk maakt U niet blij)
<i>preek deel 2</i>	Sela: Een toekomst vol van hoop (In de nacht van strijd en zorgen kijken wij naar U omhoog)
<i>gebedspunten en collecte</i>	
<i>tien geboden =</i>	Kerkboek-2005 Gezang 176b (Wij kiezen voor de vrijheid; in wisselzang: vrouwen: melodie 1; mannen: melodie 2)
<i>gebed</i>	
<i>geloofsbelijdenis =</i>	Apostolische geloofsbelijdenis (Ik geloof in God de Vader) melodie: LvdK Gezang 135 (Hoor de engelen zingen de eer)
<i>zegen</i>	

preek deel 1

Opnieuw opstarten.

Vaak is dat bij de computer een prima oplossing. Als je computer vastloopt en je hulp zoekt omdat je nog gauw iets wilt afronden maar die stomme computer werkt niet mee, dan is één van de eerste dingen die ze je vragen: heb je al eens opnieuw opgestart? Mijn ervaring is dat dat niet altijd helpt. Misschien moet je terug naar de fabrieksinstellingen, of misschien moet je Windows opnieuw installeren. Da's dan balen want dat kost veel tijd en ook stress. Maar vaak zorgt gewoon opnieuw opstarten ervoor dat de computer weer doet wat je ervan verwacht. Opgelucht maak je je werk af.

Wat zou dat mooi zijn voor ons leven, voor onze maatschappij, voor onze wereld.

Een soort van resetknop zou fijn zijn als je in het afgelopen jaar bent vastgelopen; je drukt op de resetknop: je start opnieuw op en je functioneert zoals van je verwacht wordt (door anderen en misschien ook wel door jezelf).

Voor onze maatschappij zou een resetknop ook wel goed zijn! Wat zou het handig zijn dat de polarisatie verdwenen is. Het lijkt me geweldig als we niet meer spelen op de persoon, als er op social media geen scheldwoorden meer te vinden zijn en geen bedreigingen meer worden geuit tegen mensen die er anders over denken, als op straat niemand meer wordt vermoord omdat hij wordt beschouwd als een gevaar voor de samenleving. Je drukt op reset, en de maatschappij functioneert zoals je altijd al gehoopt had. Wat zou dat fijn zijn!

Voor onze wereld als geheel zou dat werkelijk een opluchting zijn. Stel je voor: we starten opnieuw op en er is geen corona meer (of in ieder geval geen ruzie over corona en geen egoïsme bij de bestrijding van de pandemie); we pakken eensgezind de klimaatproblemen aan; vluchtelingen worden nergens meer teruggeduwd de zee in maar we zien hun probleem als een gezamenlijk probleem waar we met z'n allen aan werken om te zorgen voor een leefbare wereld voor iedereen.

Dat is nog eens gebedsverhoring!

2022 als het jaar waarin we een nieuwe start maken.

Maar een resetknop is er niet.

We kunnen niet zomaar opnieuw opstarten, persoonlijk, of als samenleving. Ergens ben

ik daar wel dankbaar voor! Stel je voor dat mensen de macht hadden om alles opnieuw op te starten. Dan weet ik zeker dat het fout zou gaan. Dan gebeuren er dingen die niemand had voorzien. Dan wordt het fijn voor sommigen maar heel akelig voor anderen. En als de verkeerde mensen achter de resetknop zouden zitten, zouden ze de wereld naar de vernieling helpen. Gelukkig heeft niemand die macht.

Er is er maar één die kan zorgen dat we een nieuwe start maken: onze God!

In de Bijbel lees je heel vaak de oproep: maak een nieuwe start!

Eén voorbeeld daarvan uit het Oude Testament: Deuteronomium 10. Mozes herinnert de mensen van Israël er aan hoeveel God van hen houdt en hoeveel God voor hen gedaan heeft. En dan doet Mozes de oproep: leef voor God! (vers 12-13). Maar hij weet hoe moeilijk zijn mensen dat vinden omdat het leven hun zwaar valt; ze proberen er het beste van te maken maar daarbij maken ze steeds foute keuzes. Daarom doet hij een hartstochtelijke oproep: Beweeg mee met God, werk mee met God! (vers 16). Ontdek hoe liefdevol God is voor jou en gedraag je net zo liefdevol tegenover je medemensen! (vers 17-19).

Daar komt zo weinig van terecht! God weet dat heel goed. Daarom komt Hij met de belofte: Ik zorg voor een nieuwe start!

Eén voorbeeld daarvan, weer uit het Oude Testament, weer uit het boek Deuteronomium, nu uit hoofdstuk 30. Mozes zegt daar tegen de mensen van Israël: het leven is moeilijk geworden en heeft je een hoop ellende gebracht want jullie hebben niet naar God geluisterd maar je bent je eigen weg gegaan. Maar dankzij God wordt alles anders, wordt alles beter, wordt alles helemaal goed! God zorgt dat je je wijdt aan God en God zorgt dat je liefdevol in het leven staat!

En dat bereikt God door een operatie: de besnijdenis (zie Deut. 10:16 en 30:6). Daar wil ik zo meteen nog wat meer over zeggen. We gaan nu eerst iets uit het Nieuwe Testament lezen. We lezen uit Lucas 2 over de besnijdenis van Jezus en over zijn wijding aan God.

preek deel 2

Jezus wordt besneden op de achtste dag.

Tegenwoordig is de besnijdenis een taak die wordt uitgevoerd door speciaal aangestelde mannen maar in die tijd was de besnijdenis waarschijnlijk de taak van de vader. Dat zou betekenen dat Jozef de besnijdenis van Jezus heeft gedaan: de luier af, het kleine piemeltje pakken, het voorste velletje met een scherp mes afsnijden, voorzichtig maar snel. Dat is geen leuke taak want je moet zo'n klein kwetsbaar kind pijn doen en de moeder moet het aanzien. (In dat opzicht lijkt het wel wat op de hieleprik). Een moeder wil haar kind beschermen tegen pijn en ze vindt het vreselijk als de baby pijn moet verduren en luid protesteert tegen de behandeling. Besnijdenis is niet leuk. Het is een heftig gebeuren, al is een kind van acht dagen er snel weer overheen. De moeder is erbij om het kind na de besnijdenis te troosten door het aan de borst te leggen.

Die besnijdenis is voor Joden normaal.

In de tijd van Abraham was besnijdenis een wijd verbreid gebruik.

In veel volken werden jongens besneden als ze volwassen waren. De besnijdenis liet zien dat je niet langer kind bent maar dat je nu een man bent. Door de besnijdenis werd duidelijk dat de jongens er klaar voor waren om kinderen te verwekken.

Er waren ook wel volken waar de jongens al wat eerder besneden werden, bijvoorbeeld als ze een jaar of drie, vier waren.

Abraham kreeg van God te horen dat jongetjes op de achtste dag besneden moeten worden. God neemt een bekend gebruik en geeft daar zijn eigen betekenis aan.

De besnijdenis laat zien dat je bij God mag horen.

God maakte dat aan Abraham al duidelijk. God wilde vriendschappelijk contact met Abraham. En God wilde die vriendschap ook uitstrekken tot de kinderen van Abraham

en zelfs tot iedereen die bij Abrahams huis hoorde. De besnijdenis was een *blijvend* teken dat God zich met je bemoeit, dat God zich druk voor je maakt, dat God liefdevol met je bezig is, dat God je zijn genade belooft.

Dat maakt dat de besnijdenis die op zich een heftige gebeurtenis is, tegelijk ook een feest is om samen te vieren.

Het is heel logisch dat ook Jezus besneden wordt.

Voor de Joden is het normaal. Je laat daarmee zien dat je met je kinderen deel wilt uitmaken van het volk van God. En dat is wat Jozef en Maria ook wilden laten zien. Ik snap daarom dat Jozef de besnijdenis als elke vader in Israël gedaan heeft en dat Maria die besnijdenis als elke moeder in Israël aanvaard heeft.

Maar wat daarna gebeurt ... Dat is ook gebruikelijk. Ze laten zich samen volgens de wet van Mozes rein verklaren: moeder en kind dus. Jozef en Maria brengen het offer dat de wet van Mozes voorschrijft om daarmee te bereiken dat alles weer in orde is tussen de mens en zijn God. Dat is helemaal in overeenstemming met de wet van Mozes. Maar ik vind het toch wel verwarrend. Zijn Jozef en Maria vergeten dat dit kind werkelijk heilig is? Staan ze er niet bij stil dat dit kind de Zoon van God is? hun Heer? de redder die beloofd was? Wat er in hen omgegaan is weet ik niet. Misschien hebben ze geaarzeld of dit wel moest. Maar Lucas zwijgt over hun gedachten en overwegingen. Hij vertelt dat ze alles hebben gedaan wat hun in de wet van de Heer werd voorgeschreven. En hij vertelt er bij dat ze Jezus heel bewust aan de Heer hebben aangeboden. Je kunt dat zien als een vervulling van wat in Psalm 40 was aangekondigd: "Hier ben ik, HEER, uw boek gaat over mij. Ik houd het volk uw trouw en liefde voor. Open uw hart voor mij. Sta mij met liefde bij" (DNP Psalm 40:3,4).

Helpt het ons, dat Jezus als baby besneden wordt?

Deze besnijdenis is een belofte.

In Deuteronomium 30 had God al beloofd dat *Hij* zou zorgen voor een nieuwe start. Hij liet Mozes namelijk zeggen: *De HEER, uw God, zal uw hart besnijden en ook dat van uw nakomelingen, zodat u Hem weer met hart en ziel zult liefhebben en in leven zult blijven* (vers 6). Zoals een vader bij zijn zoontje het voorste velletje van het piemeltje afsnijdt met een scherp mes, zo verwijdert God bij zijn zoons en dochters alles wat je verhindert om je aan God te wijden en voor Hem te leven.

Het lijkt er op dat Paulus daarnaar verwijst in zijn brief aan de christenen in Rome. In Romeinen 2 bespreekt hij de besnijdenis en dan beschrijft hij de betekenis daarvan. Het draait niet langer om de lichamelijke besnijdenis, aan de buitenkant, aan je lijf. Beslissend is de geestelijke besnijdenis, van binnen, in je hart. In vers 29 schrijft Paulus het zo: *Jood is men door zijn innerlijk, en de besnijdenis is een innerlijke besnijdenis. Het is het werk van de Geest, niet een voorschrift uit de wet, dus wie innerlijk een Jood is, ontvangt geen lof van mensen maar van God.* Dat is best wel moeilijk gezegd, zoals wel vaker in de brieven van Paulus. Voor mij is de kern dat de heilige Geest ervoor zorgt dat je van binnen besneden wordt. Anders gezegd: Je maakt een nieuwe start, samen met Jezus, dankzij Jezus; en de resetknop wordt bediend door de heilige Geest.

Met deze besnijdenis komt ook een oproep mee.

Die oproep kun je al lezen in Deuteronomium 10 waar God door Mozes liet zeggen: *Besnijd uw hart en wees niet langer halsstarrig* (vers 16). Laat je meenemen in Gods nieuwe start. En als je dat eenmaal gedaan hebt, als je werkelijk een nieuwe start gemaakt hebt, val dan niet terug in oude patronen. Maar stel je open voor de heilige Geest. Laat je leiden door de heilige Geest.

Zo kunnen we hoopvol het nieuwe jaar in, vol vertrouwen op God.

Amen!